

פאטא נזורגאנה

ארבע שנים פעק בעקשנות בתי נדאית, וקיבר ער עצמו סיכונים מחרידים, כדי להגיע להסדר זה.

הוא הכריז מלחמה על הפיראט ודיכאם בשני מירחצידים. הוא כרה שוב תהום בינו ובין מצריים. הוא השניא את עצמו על חלק גדול מן העולם הערבי, ועל כל הפלסטינים.

לבסוף היה מוכן. באמצעות האמריקאים, הגיע להסכם עם ישראל — או כך היה נדמה לו. כדי לפייס את הפלסטינים, הכריז על תוכנית „הממלכה הערבית הלאומית“.

ובכואו לאמריקה, הכריז על נכונותו לשלם גפרור ולמשאומתן גפרור. כתשלום על החשבון קפץ את הקפיצה הגדולה ביותר: הוא הודיע על הסכמתו להשלים עם איחוד ירושלים, תוך מתן פיצוי סמלי כלשהו לערבים. בצורת הפיכת אחת השכונות „בירת החבל הפלסטיני“.

ואז אחזה בו פלצות. האגם זז.

מחרת פירסם תוכניתו של המלך חוסיין, דחתה אותה גולדה מאיר מיכל. היא הוסיפה כי תוכנית-אלון אינה משקפת את עמדת הממשלה, ושזהו התוכנית הכי מנימלית שמישהו בממשלה דוגל בה.

היא עצמה אינה תומכת בה. ויש לחברים אחרים בממשלה תוכניות הרבה יותר קיצוניות.

אחרי הזמנה זו, הודיע משה דיין מהי התוכנית שלו. הוא דרש מן המלך דחתו לעצמו את הרגליים והידיים, ולאחר מכן דתות את עצמו.

לפי תוכנית דיין, על ישראל לספח את רצועת-עזה ולגרש ממנה את מרבית תושביה. עליה לשלוט בגדה מבחינה צבאית וכלכלית, ולהתנחל בה לאורכה ולרוחבה. ערביי הגדה יהיו כמעט כולם רחי ירדן או סאנאמה. עד כמה שזה אינסוף לו, ובלבד שלא יהיו אזרחי ישראל.

פירסום הדברים בטלוויזיה, אחרי הרדעות גולדה, בא להודיע לחוסיין שזהו עכשיו העמדה המוסמכת של ישראל.

האגם הוא רחוק-רחוק, דם תמים יכול לגלות חיוב כלשהו בשיטה זו. אחרי ככלות הכל, אם מביאים בדרך זו את הערבים לווייתורים שלא הסכימו להם קודם לכן — למח זה רע?

אלא שכונות הממשלה אינה להביא את הערבים לווייתורים. הממשלה יודעת היטב שאין כל ערך להסכם-שלום, אם הוא מושגת על תנאים הנוגד את השכלה ישר ואת תחושת-הכבוד של מקבלי-התנאים. זה לכוזר כי הסכם-התנאים של ור-סאי, שנכפה על גרמניה בתום מלחמת העולם הראשונה, מלא חפקיד מכריע בי הכשרת הקרקע לעליית היטלר לשלטון. הממשלה אינה רוצה שהערבים יקבלו תנאים כלשהם. בעיניה, קבלה כזאת תהיה אסון. כי היא עלולה להכריח את הממשלה להוציא מדידה את השליטה על שטח כלשהו מן השטחים המוחזקים. גורדה מאיר וממשלתה אינן חולמות על כך.

שיטת הפאטא-נזורגאנה לא נועדה להוריד את הערבי לנקודה כלשהי. כוונתה היא להריץ אותו בשמש הלוהטת, להטות ריף את דעתו בתיקו-שווא המתבודת שוב ושוב, לסחוט את שארית כוחו — עד שיצנח ארצה ויגוע.

בעיני גולדה ושות' השלום הוא מיקסס-שווא, והשטחים אמיתיים. ההיסטוריה עלולה להוכיח שבעודה מציגה מיקסס-שווא בפני הערבים, רודפת היא עצמה אחרי מיקסס-שווא. שאין בו ממש — לא שלום, לא ביטחון, לא עתיד. אבל זה יהיה מאוחר.

אל-סאדאת הימהם, היסס, התלבט. לכו קרא לגולדה יארינג, ועשה עימו הסכם: ישראל תידרש להכריז על נכונותה להיסוג רק לגבול הבינלאומי, ור תמורת זה תכריז מצריים על נכונותה לחתום על הכרה ושלום. עתיד רצועת עזה לא יהיה קשור במצריים, ויימצא פתרון שיסלק כל סכנה צבאית לישראל מכיוון זה.

יארינג שלח את איגרותיו, מצריים הודו להשיב בחיוב.

ואז נתברר, כי ממשלת ישראל אינה חולמת כלל להודיע על נכונות להיסוג אף לגבול הבינלאומי.

רק בימים אלה נתגלה מדוע. כאשר שלח יארינג את ה„שאלון“ המפורסם, כבר היו בעיצומו ההכנות לסיפוח פתח-תח-רפיח, ולגירוש הערבים ממנה. שטח זה נמצא לא רק מעבר לקו הירוק, אלא גם מעבר לגבול הבינלאומי, הקיים בין ארץ-ישראל ומצריים מאז ראשית המאה ה-20.

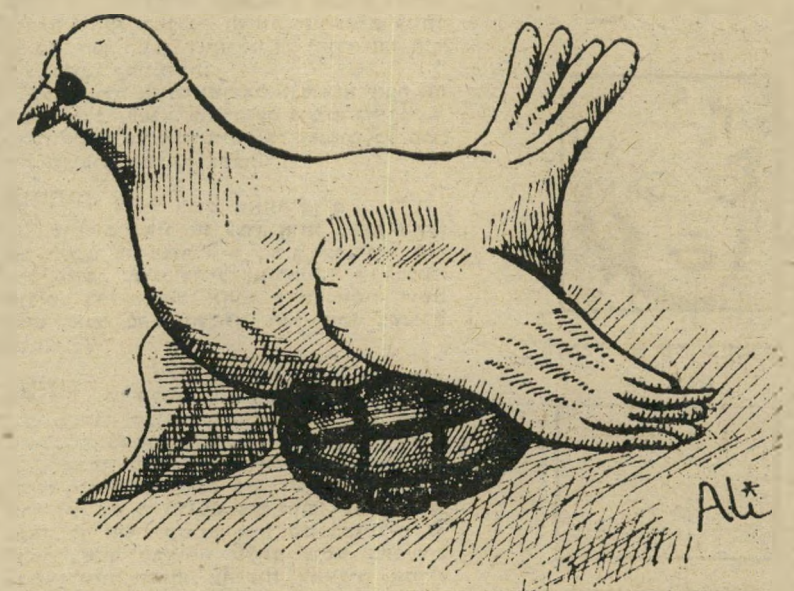
אם מידבר סיני מתאים ליצירת פאטא

חודש לפני מלחמת ששת-הימים היו מאמינים בישראל ושהגיעו לימי המשיח. כי בקבלם את ההחלטה, הסכימו הערבים לכל המישאלות האפשריות: הכרה רשמית בישראל, שיטת חופשי בתעלה ובי מיצרים, חיסול בעיית הפליטים ללא שיתוף המונות, שינויים כלשהם בגבולות, אולם אחרי שנתקבלה ההחלטה רשמית, סירבה ממשלת ישראל לקבלה. כעבור זמן-מה אמנם קיבלה אותה למראית-עין, לצרכים טכסיסיים, אולם תוך ניסוח הירוקן אחזה מכל תוכן מעשי.

האגם זז.

הפאטא נזורגאנה החדשה, שהביקה היקה לעיני הערבים, לא דרשה מהם צעדים רבים. רק כמה פסיעות. ההכרה בהחלטת של מועצת-הביטחון, אמרה ממשלת ישראל, אינה מספיקה. אין בה הכרה ישירה, ואין בה הסכמה ישירה לשלום.

לכן על הערבים להודיע בצורה

הדימ-שמעית שהם מוכנים להכיר בישראל, ולכרות עימה שלום רשמי. אז תיכנס ישראל למשאומתן, והערבים „יודחמו לחיוב“ עד כמה היא מוכנה לווייתורים.

גמאל עבד-אל-נאצר התלבט, התחבט. כשקיבל את החלטת מועצת-הביטחון ודיבר על „פיתרון מדיני“, איבד את הירצת העולם הערבי ואת אהדת הפיראטיון. אולם, באין ברירה, צעד עוד כמה צעדים קדימה.

ערב מותו, בראיון מהפכני, הודיע ש הוא מוכן להכרה רשמית ולשלום רשמי, וכי אחרי השגת ההסדר ברוח ההחלטה 242 לא יישאר עוד שום סיכסוך בין מצריים וישראל. הוא דיבר אפילו על כינון יחסים דיפלומטיים וכלכליים בעתיד.

כתגובה על כך, הודיעה ממשלת ישראל, שנישאת מצריים הכי ריז מלחמה וזומם להשמיד את ישראל.

שיב זה מת עבד-אל-נאצר, לשימת חתה הרבה של ממשלת ישראל, ואת מקומו תפס אנוואר אל-סאדאת, אך הוא היה זקוק להסדר עוד יותר מקודמו. כי כאריזמטי, ומיהר להודיע על נכונותו להכיר בישראל ולכרות עימה שלום רשמי, לא, אמרה לו ממשלת ישראל. זה לא מספיק. ישראל אינה יכולה להסכים לשיבת הצבא המצרי לרצועה, המאיימת על לב המדינה.

דם גווע כצמא במידבר. בצעדים כושלים הוא חוצה בחולות, נופל, ווחל על ארבע, מתרומם.

לפתע הוא רואה מראה נהדר. לפניו, במרחק של קילומטר בלי, משרתע אגם מבהיק. אגם של מים חיים, בלב המידבר!

בשארית כוחותיו רץ האיש לעבר הים המצילים. אך הנה קורה דבר נורא: ככל שהוא מתקדם לעבר האגם, כך נסוג האגם. המרחק אליו נשאר בדיוק כפי שהיה.

פאטא נזורגאנה.

מיקסס-שווא כזה הוא תוצאה של גורמים טבעיים. בחמש השנים האחרונות אנו עדים לתופעה חדשה: מיקסס-שווא שהוא מעשה ידי בני-אדם.

כוונתי למדיניות מסוימת של ממשלת ישראל, שהשם הראוי לה הוא „מיבצע פאטא נזורגאנה“.

האגם המדומה הוא, במיקרה זה, השלום.

איש לא יטען כי הערבים הם שוח-א-רי-שלום מושבעים. אילו יכלו להשיג את יעדיהם בדרכי מלחמה, בוודאי היו עושים זאת.

אולם מאז 1967 עברה, מבחינה זו, תמורה רבה על העולם הערבי. בעומק ליבם, השלימו כל הערבים עם העובדה שאי-אפשר למגר את ישראל, ושיש להם השלום ולחיות עימה.

והנה, בהגיעם לנקודה זו, מופעלת נגד דם שיטת הפאטא נזורגאנה. היא פועלת כך:

מעלים לנגד עיניהם את חזות השלום, בצורה מוחשית דגמרי. המרחק אליו הוא קצר מאוד — קילומטר אחד בלבד.

כך מה שעל הערבים לעשות, כדי להגיע אליו, הוא צעוד כמה צעדים. השלום ממש מחכה להם. הערבים מתלבטים, מתחבטים, ולבסוף צועדים את הצעדים הדרושים.

ואז, לתדהמתם, הם נוכחים דרעית שהשלום מתרחק מהם בי דיוק כאותו מיספר צעדים. המרי חק כינם ובין השלום המוכנס נשאר בדיוק כפי שהיה קודם לכן.

הם מתמרמרים, מקללים, מתכחשים למעשיהם. אך לבסוף מתגברת בליבם הר תשיקה הנואשת להסדר, והם צועדים שוב כמה צעדים לקראת האגם. ושוב מתרחק האגם כאותה מידה.

ההיסטוריון של מחר יחקור את הפעלת השיטה הזאת לפרטיות, ובוודאי יחבר יצירה מרתקת.

חבל שמקיאואווי ז"ל, דא יוכל לקבל את המלאכה לידיו. היא ראוייה לאיש כמותו.

כאן נובל לשרטט את הדברים רק בי קווים גסים, שאינם יכולים לשקף את התייחסות המופלא של השיטה.

רבעה חודשים אחרי מלחמת ששת-הימים הציע האו"ם תוכנית שלום, בצורת ההחלטה של מועצת-הביטחון שקיבלה את המספר הסימבולי 242.

ההחלטה חוברת תוך התייעצות עם נציגי ישראל, ויוזומיה היו משוכנעים שהיא מספקת את כל דרישות ישראל. גם הערבים חשיבו זאת.

ואכן, אילו הוצעה הצעה זו לישראל וגורם לסטיית כיוון האו"ם, יוצר בכך אשלייה חזותית. השם „פאטא נזורגאנה“ ניתן במקור למיקסס-שווא בצורת ארמון מופלא, הנראה לעיתים במיצר מאסינה, בן יבשת איטליה וסיציליה.